

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DLI-IX.7615.273.2021.PB (MT)
Warszawa, 19 października 2023 r.

DECYZJA

Na podstawie art. 138 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775 ze zm.), dalej: Kpa, po rozpatrzeniu odwołania Mirosława Kielnika - Dyrektora Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy, od decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 31 stycznia 2017 r., znak: WIR.III.7570.1999.2014.MB, orzekającej o ustaleniu odszkodowania w kwocie 160.614,00 zł za utracone prawo własności nieruchomości, nabytej z mocy prawa na rzecz Województwa Kujawsko - Pomorskiego decyzją Nr 5/ZRID/2014 Wojewody Kujawsko Pomorskiego z dnia 20 czerwca 2014 r. znak: WI.IV.7820.34.2013 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: Przebudowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 559 na odcinku Lipno - Kamień Kotowy - granica województwa", położonej w obrębie 0007 Głódowo, oznaczonej według rejestru gruntów jako działka nr 247 o powierzchni 0,6400 ha, bez oznaczenia księgi wieczystej (pkt 1), odmawiającej powiększenia odszkodowania o kwotę równą 5% wartości ww. nieruchomości ze względu na niewydanie nieruchomości w terminie wskazanym w art. 18 ust. 1e specustawy drogowej (pkt 2), zobowiązującej Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego do złożenia ustalonego w niniejszej decyzji odszkodowania w kwocie 160.614,00 zł do depozytu sądowego na okres 10 lat z uwagi na nieuregulowany stan prawny nieruchomości, co będzie jednoznaczne ze spełnieniem obowiązku odszkodowawczego, jednorazowo w terminie 14 dni, licząc od dnia, w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna z zastrzeżeniem, że wyżej wymieniona kwota będzie wypłacona podmiotowi, który przedłoży dokument potwierdzający tytuł prawny do przedmiotowej nieruchomości na dzień ostateczności decyzji ZRID (pkt 3), do skutków zwłoki lub opóźnienia w zapłacie odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego

- uchylam w całości zaskarżoną decyzję Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 31 stycznia 2017 r. i przekazuję sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji.

UZASADNIENIE

Decyzją Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Nr 5/ZRID/2014 z dnia 20 czerwca 2014 r. znak: WI.IV.7820.34.2013, nieruchomość położona w gminie Lipno, obręb 0007 Głódowo, oznaczona jako działka nr 247 o powierzchni 0,6400 ha, została przeznaczona na realizację inwestycji drogowej pn.: Przebudowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 559 na odcinku Lipno - Kamień Kotowy - granica województwa". Powyższej decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności.

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że nieruchomość oznaczona jako działka nr 247 nie posiadała założonej księgi wieczystej zarówno na dzień wydania jak i na dzień, w którym decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 czerwca 2014 r., stała się ostateczna.

Decyzją 31 stycznia 2017 r., znak: WIR.III.7570.1999.2014.MB, Wojewoda Kujawsko-Pomorski orzekł o ustaleniu odszkodowania w kwocie 160.614,00 zł za utracone prawo własności nieruchomości, nabytej z mocy prawa na rzecz Województwa Kujawsko - Pomorskiego decyzją Nr 5/ZRID/2014 Wojewody Kujawsko Pomorskiego z dnia 20 czerwca 2014 r. znak: WI.IV.7820.34.2013 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej pn.: Przebudowa i rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 559 na odcinku Lipno - Kamień Kotowy - granica województwa", położonej w obrębie 0007 Głódowo, oznaczonej według rejestru gruntów jako działka nr 247 o powierzchni 0,6400 ha, bez oznaczenia księgi wieczystej (pkt 1), odmówieniu powiększenia odszkodowania o kwotę równą 5% wartości ww. nieruchomości ze względu na niewydanie nieruchomości w terminie wskazanym w art. 18 ust. 1e specustawy drogowej (pkt 2), o zobowiązaniu Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego do złożenia ustalonego w niniejszej decyzji odszkodowania w kwocie 160.614,00 zł do depozytu sądowego na okres 10 lat z uwagi na nieuregulowany stan prawny nieruchomości, co będzie jednoznaczne ze spełnieniem obowiązku odszkodowawczego, jednorazowo w terminie 14 dni, licząc od dnia, w którym niniejsza decyzja stanie się ostateczna z zastrzeżeniem, że wyżej wymieniona kwota będzie wypłacona podmiotowi, który przedłoży dokument potwierdzający tytuł prawny do przedmiotowej nieruchomości na dzień ostateczności decyzji ZRID (pkt 3), do skutków zwłoki lub opóźnienia w zapłacie odszkodowania stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego.

Od ww. decyzji odwołanie złożył Mirosław Kilenik - Dyrektor Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy, wnosząc o uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez organ I instancji.

W uzasadnieniu, strona skarżąca zakwestionowała prawidłowość rozstrzygnięcia w zakresie przekazania kwoty 160.614,00 zł do depozytu sądowego, z uwagi na nieuregulowany stan prawny szacowanej nieruchomości. Strona skarżąca zarzuciła organowi wojewódzkiemu naruszenie art. 7,77 oraz 80 Kpa, jak również pominięcie zasady wyrażonej art. 11 Kpa tj. zasady przekonywania w postępowaniu. Wskazano bowiem, że nieprzedłożenie przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy stosownej dokumentacji wykazującej tytuł prawny do ww. nieruchomości nie przesądza o nieistnieniu takich dokumentów. Strona skarżąca wskazała bowiem na fakt, że to na organie administracyjnym ciąży obowiązek zebrania całość materiału dowodowego w oparciu o który organ dokona rozstrzygnięcia. Jednocześnie wskazano, że w odniesieniu do szacowanej działki toczy się odrębne postępowanie administracyjne w trybie art. 60 ustawy z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną. W uznaniu strony skarżącej powyższe uzasadnia twierdzenie, że Wojewoda Kujawsko Pomorski dokonał nieprawidłowego rozstrzygnięcia pomijając w zupełności zapis art. 97 § 1 pkt 4 Kpa.

Po rozpatrzeniu odwołania i analizie akt sprawy, mając na uwadze, że właściwym w przedmiotowej sprawie - stosownie do treści rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rozwoju i Technologii (Dz. U. z 2022 r. poz. 838), jest Minister Rozwoju i Technologii, stwierdzono co następuje.

Zgodnie z art. 12 ust. 1, 2 i 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 162 t.j), dalej: specustawa drogowa, decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, zatwierdza projekt podziału nieruchomości, a linie rozgraniczające teren ustalone decyzją stanowią linie podziału nieruchomości. Nieruchomości objęte liniami rozgraniczającymi, stają się z mocy prawa własnością Skarbu Państwa w odniesieniu do dróg krajowych lub własnością odpowiednich jednostek samorządu terytorialnego w odniesieniu do dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, z dniem, w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna, za odszkodowaniem ustalonym w odrębnej decyzji.

Przepis art. 12 ust. 4f powyższej ustawy stanowi, że odszkodowanie za nieruchomości, o którym mowa w ust. 4, przysługuje dotychczasowym właścicielom nieruchomości, użytkownikom wieczystym nieruchomości oraz osobom, którym przysługuje do nieruchomości ograniczone prawo rzeczowe.

W myśl art. 18 ust. 1 specustawy drogowej, wysokość odszkodowania, o którym mowa w art. 12 ust. 4, ustala się według stanu nieruchomości w dniu wydania decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej przez organ I instancji oraz według jej wartości z dnia wydania decyzji ustalającej wysokość odszkodowania. Do ustalenia wartości nieruchomości mają zastosowanie odpowiednio przepisy o gospodarce nieruchomościami.

Stosownie zaś do treści art. 18 ust. 1e specustawy drogowej, w przypadku, w którym dotychczasowy właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości objętej decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, odpowiednio wyda tę nieruchomość lub wyda nieruchomość i opróżni lokal oraz inne pomieszczenia niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 30 dni od dnia:

- 1) doręczenia zawiadomienia o wydaniu decyzji, o której mowa w art. 17,
 - 2) doręczenia postanowienia o nadaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej rygoru natychmiastowej wykonalności albo
 - 3) w którym decyzja o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej stała się ostateczna,
- wysokość odszkodowania powiększa się o kwotę równą 5% wartości nieruchomości lub wartości prawa użytkowania wieczystego.

Stosownie do art. 130 ust. 2 ugn ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r., poz. 344 ze zm.) ustalenie wysokości odszkodowania następuje po uzyskaniu opinii rzeczoznawcy majątkowego, określającej wartość nieruchomości.

W niniejszej sprawie podstawę dla ustalenia wysokości odszkodowania stanowił operat szacunkowy z dnia 10 października 2016 r. sporządzony na zlecenie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego przez rzeczoznawcę majątkowego Annę Mroziak (nr uprawnień 4973).

W tym miejscu należy wyjaśnić, iż przepis art. 156 ust. 3 ugn, stanowi, że operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, przez okres 12 miesięcy od daty jego sporządzenia, chyba że wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników, o których mowa w art. 154 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Stosownie do art. 156 ust. 4 ugn operat szacunkowy może być wykorzystywany po upływie okresu, o którym mowa w ust. 3, po potwierdzeniu jego aktualności przez rzeczoznawcę majątkowego. Potwierdzenie aktualności operatu szacunkowego następuje przez umieszczenie stosownej klauzuli w operacie szacunkowym przez rzeczoznawcę, który go sporządził, oraz dołączenie do operatu szacunkowego analizy potwierdzającej, że od daty jego sporządzenia nie wystąpiły zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników, o których mowa w art. 154. Po potwierdzeniu aktualności operat szacunkowy może być wykorzystywany do celu, dla którego został sporządzony, w kolejnych 12 miesiącach, licząc od dnia upływu okresu, o którym mowa w ust. 3, chyba że wystąpią zmiany uwarunkowań prawnych lub istotne zmiany czynników, o których mowa w art. 154.

Należy zauważyć, że sporządzony w niniejszej sprawie operat szacunkowy z dnia 10 października 2016 r. utracił swoją aktualność. W związku z upływem ponad dwóch lat liczonych od daty sporządzenia przez rzeczoznawcę majątkowego operatu szacunkowego, organ odwoławczy nie miał możliwości przeprowadzenia jego analizy. Powyższe oznacza konieczność sporządzenia nowego operatu szacunkowego na potrzeby ustalenia odszkodowania za prawo własności przedmiotowej nieruchomości, przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów i poziomu cen nieruchomości. Sporządzenie nowego operatu szacunkowego oznacza w istocie przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w znacznej części.

Realizacja konstytucyjnej zasady słusznego odszkodowania za wyłączenie nieruchomości (art. 21 Konstytucji RP) wymaga wyjaśnienia kwestii prawidłowej wartości przedmiotowej nieruchomości. Oznacza to konieczność przeprowadzenia stosownego postępowania przez organ I instancji. Zgodnie bowiem z zasadą dwuinstancyjności postępowania strona nie może być pozbawiona możliwości żądania rozpatrzenia sprawy również w II instancji.

Stanowisko takie zaprezentował Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 30 listopada 2017 r., sygn. akt IV SA/Wa 3051/17, stwierdzając, iż z uwagi na nieaktualność operatu szacunkowego materiał dowodowy wymaga uzupełnienia poprzez sporządzenie nowego operatu szacunkowego i nie możliwym było jego uzupełnienie w postępowaniu odwoławczym na podstawie art. 136 Kpa. Tym samym powyższe braki należy zakwalifikować jako konieczny do wyjaśnienia zakres sprawy, który ma istotny wpływ na jej wynik, o którym mowa w art. 138 § 2 Kpa. Z pola widzenia nie mógł bowiem umknąć fakt, że strona skarżąca ma prawo do dwukrotnego rozpatrzenia sprawy przez organy dwóch instancji (art. 15 Kpa) w oparciu o całokształt materiału dowodowego (art. 80 Kpa). Operat szacunkowy wpływa bezpośrednio na treść decyzji kształtującej prawa i obowiązki stron postępowania i dlatego należy zagwarantować im prawo do oceny tego operatu przez organy obu instancji.

Ponadto należy również zauważyć, że prowadząc postępowanie z zakresu ustalenia odszkodowania za prawo własności ww. nieruchomości Wojewoda Kujawsko-Pomorski naruszył przepisy proceduralne.

Celem postępowania administracyjnego jest wydanie prawidłowego rozstrzygnięcia merytorycznego w sprawie indywidualnej. Rozstrzygnięcie takie możliwe jest wtedy, gdy organ administracji państwowej – zgodnie z zasadą dochodzenia prawdy obiektywnej (art. 7 Kpa) – podejmie wszelkie czynności zmierzające do wszechstronnego zbadania sprawy, tak pod względem faktycznym jak i prawnym w celu ustalenia rzeczywistego stanu sprawy.

Wyjaśnienia stanu faktycznego i prawnego sprawy dokonuje się w postępowaniu wyjaśniającym, które obejmuje całokształt czynności podejmowanych w postępowaniu administracyjnym dla wyjaśnienia sprawy – w rozmaitych formach. Formami tymi są w szczególności różne wyjaśnienia składane na wezwanie organu, postępowanie dowodowe (art. 75 i n. Kpa) i rozprawa (art. 89 i n. Kpa).

Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że nieruchomości oznaczona jako działka nr 247 nie posiadała założonej księgi wieczystej zarówno na dzień wydania jak i na dzień, w którym decyzja Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 czerwca 2014 r., stała się ostateczna.

W związku z powyższym Wojewoda Kujawsko-Pomorski stwierdził, że przedmiotowa nieruchomość położona w obrębie 0007 Głodowo, oznaczona jako działka nr 247, posiada nieuregulowany stan prawny, o którym mowa w art. 113 ust. 6 ugn.

Stosownie bowiem do treści art. 113 ust. 6 ugn przez nieruchomość o nieuregulowanym stanie prawnym należy rozumieć nieruchomość, dla której ze względu na brak księgi wieczystej, zbioru dokumentów lub innych dokumentów nie można ustalić osób, którym przysługują prawa rzeczowe do ww. nieruchomości.

W toku przeprowadzonego postępowania odwoławczego Minister Rozwoju i Technologii stwierdził, że wydając zaskarżoną decyzję organ wojewódzki pominął w zupełności fakt, że skoro w niniejszej sprawie mamy do czynienia z nieruchomością o nieuregulowanym stanie prawnym to obowiązkiem organu wojewódzkiego było obwieszczenie zawiadomienia o wszczęciu postępowania odszkodowawczego jak i obwieszczenie samej decyzji Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 31 stycznia 2017 r. Powyższe wynika z zapisu art. 114 ust. 3 ugn natomiast z akt sprawy nie wynika, żeby Wojewoda Kujawsko-Pomorski zastosował powyższą procedurę w stosunku do ww. nieruchomości.

Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 114 ust 3 ugn w przypadku nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym informację o zamiarze wywłaszczenia starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, podaje do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości oraz na stronach internetowych starostwa powiatowego, a także przez ogłoszenie w prasie o zasięgu ogólnopolskim. Jeżeli wywłaszczenie dotyczy części nieruchomości, ogłoszenie zawiera również informację o zamiarze wszczęcia postępowania w sprawie podziału tej nieruchomości. Natomiast jeśli w jeżeli w terminie 2 miesięcy od dnia ogłoszenia, o którym mowa w ust. 3, nie zgłoszą się osoby, które wykażą, że przysługują im prawa rzeczowe do nieruchomości, można wszcząć postępowanie w sprawie podziału i postępowanie wywłaszczeniowe (art. 114 ust. 4 ugn).

Powyższe zapisy, pomimo że regulują kwestię wywłaszczenia nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym to na mocy dyspozycji zawartej w art. 12 ust. 5 oraz art. 23 specustawy drogowej znajdują również zastosowanie w postępowaniach z zakresu ustalania odszkodowania prowadzonych w trybie specustawy drogowej (vide: wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 5 lutego 2015 r. w sprawie o sygn. akt IOSK 1225/13 publ. LEX nr 1658023).

Skoro zatem w przedmiotowej sprawie uznano, że przejęta nieruchomość stanowi grunt o nieuregulowanym stanie prawnym to w ocenie Ministra Rozwoju i Technologii należało zastosować procedurę wynikającą z art. 114 ust. 3 ugn w związku z art. 113 ust. 6 ugn.

Powyższe bowiem stanowi realizację jednej z zasad postępowania administracyjnego wyrażonej w art. 10 Kpa, zgodnie z którą organ administracji publicznej jest zobowiązany zapewnić stronom czynny udział na każdym stadium postępowania administracyjnego w tym poinformować ich o wszczęciu takowego postępowania. Zatem organ administracji publicznej winien ustalić urzędu kto ma interes prawny i tym samym przymiot strony postępowania.

W realiach niniejszej sprawy stwierdzić należy, że Wojewoda Kujawsko-Pomorski nie dokonał stosownych czynności mających na celu ustalenie ewentualnych stron postępowania. Pomiął bowiem dokonanie stosownego obwieszczenia o wszczęciu postępowania w zakresie ustalenia odszkodowania za nieruchomość stanowiącą działkę nr 247, przyjmując w oparciu o informację Starostwa Powiatowego w Lipnie o braku prowadzenia księgi wieczystej dla ww. nieruchomości oraz jednocześnie dając wiarę informacjom przedłożonym przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy wskazującym, że ww. nieruchomość posiada nieuregulowany stan prawny.

W rezultacie powyższych zaniechań, Wojewoda Kujawsko-Pomorski nie wykazał jednoznacznie, że w stosunku do przedmiotowej nieruchomości nie jest możliwe ustalenie podmiotów, którym przysługuje prawo rzeczowe do działki nr 247. Brak w aktach informacji o obwieszczeniu zawiadomienia o wszczęciu postępowania w zakresie ustalenia odszkodowania uniemożliwia dokonanie takiego stwierdzenia.

W świetle powyższych rozważań należy uznać, że orzeczenie o przekazaniu kwoty do depozytu było przedwczesne i nie zostało poparte szczegółowym uzasadnieniem. Powyższe skłania do uznania, że zarzut naruszenia art. 11 Kpa należało uznać za zasadny, jednakże z uwagi na inny stan faktyczny niż wskazano w odwołaniu.

Za niezasadny należało również uznać, zarzut skarżącego dotyczący braku zastosowania dyspozycji art. 97 § 1 pkt. 4 Kpa.

Z akt sprawy wynika, że Wojewoda Kujawsko-Pomorski stwierdził, że w realiach niniejszej sprawy zawieszenie postępowania w trybie art. 97 § 1 pkt 4 Kpa nie znajduje uzasadnienia z uwagi na fakt, że w ocenie organu wojewódzkiego wątpliwe jest stwierdzenie nabycia nieruchomości w trybie art. 60 ustawy reformującej z uwagi na trudne do przezwyciężania przeszkody.

Minister Rozwoju i Technologii popiera stanowisko organu I Instancji zaprezentowane w zaskarżonej decyzji.

W myśl art. 97 § 1 pkt 4 Kpa organ administracji publicznej zawiesza postępowanie, gdy rozpatrzenie sprawy i wydanie decyzji zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd. Zasadność zawieszenia postępowania w oparciu o wskazaną podstawę prawną zależy od wystąpienia łącznie trzech przesłanek, a mianowicie: postępowanie administracyjne musi być toku, rozstrzygnięcie sprawy administracyjnej będącej przedmiotem postępowania zależy od uprzedniego rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd, zagadnienie wstępne nie zostało jeszcze rozstrzygnięte. Istotnym jest bowiem ustalenie, czy między rozstrzygnięciem sprawy administracyjnej a zagadnieniem wstępnym istnieje związek przyczynowy tego rodzaju, iż brak rozstrzygnięcia zagadnienia wstępnego przez inny organ lub sąd jawi się jako bezwzględna przeszkoda dla wydania decyzji w prowadzonej sprawie.

Wskazać należy, że stosownie do zapisu art. 60 z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. nr

133, poz. 872 ze zm.) mienie Skarbu Państwa będące we władaniu instytucji i państwowych jednostek organizacyjnych przejmowanych z dniem 1 stycznia 1999 r. przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie przepisów ustawy kompetencyjnej oraz przepisów niniejszej ustawy, z tym dniem staje się z mocy prawa mieniem właściwych jednostek samorządu terytorialnego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Powyższe nabycie mienia stosownie do art. 60 ust. 3 ww. ustawy stwierdza wojewoda w drodze decyzji administracyjnej, która ma charakter deklaratoryjny i może dotyczyć mienia, a więc własności i innych praw majątkowych należących do Skarbu Państwa, a zatem może odnosić się także do własności nieruchomości (vide: wyrok Wojewódzkiego Sądu administracyjnego w Warszawie z dnia 14 grudnia 2009 r w sprawie o sygn. akt I SA/Wa 1261/09, publ. LEX nr 582701). Wydanie powyższej decyzji musi zostać poprzedzone wykazaniem, że mienie przechodzące na rzecz właściwych jednostek samorządu terytorialnego pozostawało we władaniu instytucji i państwowych jednostek organizacyjnych a podstawą do wydania decyzji w trybie art. 60 ustawy regulującej stanowi dokument stwierdzający tytuł prawny do nieruchomości, w oparciu o który można stwierdzić fakt władztwa nad nieruchomością.

Wyjaśniając zatem bezzasadność zarzutu naruszenia art. art. 97 § 1 pkt 4 Kpa należy wskazać, iż w rozpoznawanej sprawie dotyczącej ustalenia odszkodowania na podstawie art. 12 ust. 4a, 4f i 5, art. 18 i art. 23 specustawy drogowej, fakt prowadzenia postępowania w trybie art. 60 z dnia 13 października 1998 r. - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. nr 133, poz. 872 ze zm.) nie stanowi zagadnienia wstępnego, które uzasadniałoby zawieszenie postępowania.

Przed wszystkim należy zwrócić uwagę, że w prowadzonym postępowaniu o odszkodowanie, organ nie rozstrzygał o podstawie prawnej nabycia własności nieruchomości, a tym samym o podstawie prawnej ustalenego odszkodowania. Zagadnienia te zostały rozstrzygnięte we wcześniejszych decyzjach w przedmiocie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia zezwolenia na realizację inwestycji drogowej. To w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia zezwolenia na realizację inwestycji drogowej można było podnosić ewentualne uwagi dotyczące stanu prawnego przedmiotowej szacowanej w związku z treścią art. 60 ustawy z dnia 13 października 1998 r.

Natomiast w prowadzonym postępowaniu w sprawie ustalenia odszkodowania organ związany jest ostateczną decyzją o zatwierdzeniu projektu budowlanego i udzieleniu zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, z której wynika zarówno podstawa prawna nabycia własności nieruchomości jak i podstawa prawna ustalenia odszkodowania, którą stanowi specustawa drogowa. Dlatego też, mając na uwadze wskazane wyżej okoliczności, niezasadne jest stanowisko co do możliwości zawieszenia postępowania w przedmiocie ustalenia odszkodowania, w związku z treścią art. 60 ustawy z dnia 13 października 1998 r. Postępowania prowadzonego na podstawie powołanego art. 60 nie można traktować jako zagadnienia wstępnego, w sprawie ustalenia odszkodowania prowadzonego na podstawie specustawy drogowej

Powołany art. 60 reguluje inny sposób i przesłanki nabycia prawa własności, natomiast w ust. 2 do ust. 5 reguluje zagadnienia dotyczące odszkodowania, ale odszkodowania związanego wyłącznie z sposobem nabyciem prawa własności o którym mowa w ust. 1.

Stąd też w postępowaniu w sprawie ustalenia odszkodowania prowadzonym na podstawie specustawy drogowej, brak podstaw prawnych do zawieszenia tego postępowania z uwagi na treść art. 60 ustawy z dnia 13 października 1998 r., albowiem kwestia podstawy prawnej nabycia prawa własności nieruchomości i podstawy prawnej ustalenia odszkodowania została rozstrzygnięta ostateczną decyzją w przedmiocie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia zezwolenia na realizację inwestycji drogowej, która pozostaje w obrocie prawnym. Dlatego też w postępowaniu, które dotyczy wyłącznie ustalenia wysokości należnego odszkodowania, brak przeszkód prawnych w prowadzeniu i zakończeniu tego postępowania, zaś postępowania o którym mowa w art. 60 ustawy z 13 października 1998 r. nie można traktować jako zagadnienia wstępnego, albowiem istota tego postępowania dotyczy w pierwszej kolejności podstawy prawnej nabycia prawa własności nieruchomości, która w tej sprawie została już wcześniej rozstrzygnięta ostateczną decyzją wydaną na podstawie specustawy drogowej, która pozostaje w obrocie prawnym.

W takich okolicznościach zarzut odwołania dotyczący naruszenia przede wszystkim art. 97 § 1 pkt 4 kpa należy uznać za niezasadny.

Jednocześnie wskazać należy, że niedostatecznie została też wyjaśniona przez organ I instancji kwestia przyznania bonusu w wysokości 5% wartości nieruchomości, należna w przypadku niezwłocznego wydania nieruchomości. W tym wypadku bowiem oprócz kwestii wydania nieruchomości, konieczne jest także ustalenie, czy inwestor rozpoczął pracę na tym terenie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zawiadomienia przez byłego właściciela o wydaniu decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej. Tut. organ podziela szeroko prezentowane w orzecznictwie sądowoadministracyjnym stanowisko zgodnie z którym pod pojęciem wydania nieruchomości w rozumieniu przepisu art. 18 ust. 1e specustawy drogowej należy rozumieć podjęcie i ujawnienie takich czynności przez dotychczasowego jej właściciela, które zapewnią nowemu właścicielowi (inwestorowi) realną możliwość wykonywania w stosunku do niej wszelkich działań wynikających z prawa własności, a więc przede wszystkim posiadania, używania, pobierania pożytków, przetworzenia i rozporządzania rzeczą (tak wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 14 lipca 2015 r., sygn. akt I OSK 2517/13, dostęp Legalis

Reasumując, w toku ponownie prowadzonego postępowania odszkodowawczego, organ wojewódzki winien w sposób rzetelny przeprowadzić postępowanie wyjaśniające mające na celu ewentualne ustalenie stron postępowania tj. podmiotów uprawnionych do uzyskania odszkodowania, które powinny mieć zapewniony czynny udział na każdym etapie sprawy. Wszelkie czynności powinny pozostawać w zgodzie z zasadami procedury administracyjnej, jak również winny być zgodne z zapisami art. 113 i art. 114 ugn.

Mając na uwadze powyższe, jak również wobec konieczności zlecenia sporządzenia nowego operatu szacunkowego, orzeczono jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna.

Na decyzję, na podstawie art. 64a i art. 64c § 1 i 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), dalej: ppsa, skarga nie przysługuje, jednakże strona niezadowolona z treści decyzji może wnieść od niej sprzeciw do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, wnoszony

za pośrednictwem Ministra Rozwoju i Technologii, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Jednocześnie pouczam, że na podstawie art. 230 § 1 i 2 w zw. z art. 231 ppsa do sprzeciwu należy załączyć dowód uiszczenia wpisu w wysokości 100 zł, ustalanego na podstawie § 2 ust. 1 pkt 6a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535, ze zm.), płatnego w kasie sądu lub na rachunek bankowy sądu wskazany w publikatorze teleinformatycznym - Biuletynie Informacji Publicznej sądu (<http://bip.warszawa.wsa.gov.pl>).

Strony mogą ubiegać się o przyznanie prawa pomocy, polegającego na zwolnieniu z kosztów sądowych oraz ustanowieniu adwokata lub radcy prawnego. Szczegółowe zasady dotyczące przyznawania prawa pomocy uregulowane są w art. 243-262 ppsa.

Z upoważnienia

Magdalena Tuzińska

główny specjalista - koordynator
zespołu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny
/

Otrzymują:

1. Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego
reprezentowany przez Dyrektora Zarządu Dróg Wojewódzkich w Bydgoszczy (ePUAP)
2. Urząd Gminy Lipno (ePUAP)
 - wraz z obwieszczeniem celem zawiadomienia pozostałych stron postępowania w formie obwieszczenia lub w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości zgodnie z przepisem art. 49 Kpa, z prośbą o zwrot obwieszczenia, po upływie terminu wynikającego z ww. przepisu, z adnotacją o jego publicznym ogłoszeniu w formie obwieszczenia lub w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.
3. Wojewoda Kujawsko-Pomorski (ePUAP) (wraz z aktami sprawy)
 - wraz z obwieszczeniem celem zawiadomienia pozostałych stron postępowania w formie obwieszczenia lub w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości zgodnie z przepisem art. 49 Kpa, z prośbą o zwrot obwieszczenia, po upływie terminu wynikającego z ww. przepisu, z adnotacją o jego publicznym ogłoszeniu w formie

obwieszczenia lub w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.